

Доценко М.С., студентка
Науковий керівник: Огієнко М.М.,
к.т.н., доцент,
ВП «МФ КНУКіМ», м. Миколаїв

Інновації в туризмі України

Туризм є основним видом економічної діяльності, який надає позитивний вплив на економічне зростання і зайнятість в країні, оскільки має великий вплив на такі ключові сектори економіки, як транспорт, послуги готелів та ресторанів, торгівля, будівництво, виробництво товарів народного споживання і багато інших.

Туризм є важливим інструментом зміцнення думки про Україну в світі, формує наші цінності і сприяє розвитку привабливості країни, яка є результатом багатовікового культурного обміну, мовного розмаїття і творчості.

Крім того, туризм стає все більш важливим аспектом у житті громадян, які все більше і більше подорожують у бізнес- цілях або для відпочинку. Як діяльність, яка зачіпає культурна і природна спадщини, а також традиції та сучасну культуру в країні, туризм дає можливість для економічного зростання і сталого розвитку України.

Таким чином, туризм є складним міжгалузевим комплексом, який вимагає системного підходу до регулювання соціально-економічної взаємодії багатьох галузей господарства як на державному, так і на регіональному рівнях.

Економічна та фінансова криза, яка торкнулася економіку всіх країн з 2008 року приляла значному впливу на попит на туристські послуги, тому в даний час гостро стає питання про інноваційний підході в туристській діяльності.

Вивченням інноваційних процесів в різних галузях народного господарства займалися багато вітчизняні та зарубіжні дослідники. «Інновація у сфері послуг може бути визначена як: нова концепція сервісу, нові канали зв'язку з клієнтами, нові системи розподілу і технологічні рішення, які найчастіше спільно змінюють пропозицію послуг на ринку, оновлюють функції фірми і вимагають структурно нових організаційних, технологічних і людських можливостей фірми »

Важливим аспектом реалізації інноваційної політики та управління

інноваційною діяльністю є розвиток інноваційної інфраструктури. Інноваційна інфраструктура - галузі економіки, науково-технічних знань, обслуговування, які безпосередньо забезпечують розвиток інноваційних процесів у виробництві. Вона включає комплекс інноваційних, інформаційних, консультаційних, обчислювальних, навчальних та інших центрів, інвестиційних, науково-технічних бірж, організаційних та інших послуг із супроводу всіх специфічних етапів інноваційної діяльності.

Таким чином, відбувається інтеграція науки, виробництва і споживання.

Однак необхідно відзначити, що на впровадження інновацій в туризмі значний вплив мають економічна ситуація в країні, соціальний стан населення, національне законодавство, а також міжурядові та міжнародні угоди. Тому мотиви і причини появи інновацій в туристській діяльності в кожній країні різні.

Проте можна виділити кілька характерних рис:

- Зростання потреби населення в знайомстві з способом життя в інших регіонах і придбанні нових знань;
- Перенасичення населення багатьма традиційними напрямками поїздок;
- Загострення конкуренції, зростання пропозицій стандартизованих глобальних продуктів;
- Необхідність стримувати виїзд своїх громадян у зони, аналогічні за умовами регіонах своєї країни (природа, культура, клімат);
- Гармонійне об'єднання привабливих умов відпочинку і подорожей (природних і культурних особливостей, можливостей проведення дозвілля, придбання специфічних товарів і спеціальних туристських послуг) для повного задоволення потреб найвибагливіших туристів;
- Технологічна революція і експансія послуг в економіці;
- Перехід від економіки пропозиції до економіки попиту.

Так, базуючись на положеннях Генеральної угоди про торгівлю послугами (ГАТС), в туристичній сфері розвивається інноваційна діяльність за трьома напрямками:

1. Впровадження нововведень (організаційні інновації), пов'язаних з розвитком підприємства і туристського бізнесу у системі та структурі управління, включаючи реорганізацію, поглинання конкуруючих суб'єктів на основі новітньої техніки і передових технологій; кадрової політики (оновлення і заміна кадрового складу, система підвищення кваліфікації, перепідготовка та стимулювання працівників); раціональної економічної та

фінансової діяльності (впровадження сучасних форм обліку та звітності, що забезпечують стійкість положення і розвитку підприємства).

2. Маркетингові інновації, що дозволяють охоплювати потреби цільових споживачів або залучати не охоплених на даний період часу клієнтів.

3. Періодичні нововведення (продуктові інновації), спрямовані на зміну споживчих властивостей туристичного продукту, його позиціонування і надання конкурентної переваги

Не можна також не відзначити і роль науково-технічної революції, яка справила величезний вплив на інноваційну діяльність у соціально-культурній сфері і туризмі через високі технології, до числа яких відносяться нові матеріали, мікропроцесорна техніка, засоби інформації та зв'язку, біотехнології.

Поява полімерних, композитних та інших нових матеріалів призвело до появи нових видів одягу та взуття, нового спортивного та іншого спорядження, нової тари і упаковки і т.д. Нові матеріали стали матеріальною основою екстремального туризму, сприяли розвитку водного, гірського та ряду інших видів туризму.

Поява сучасних засобів інформації та зв'язку справило глибокий вплив на суспільне виробництво і побут людей. Сучасну туристську діяльність і роботу туристичних фірм не можна уявити без Internet. Сучасна аудіо-відео-техніка суттєво змінила технологію менеджменту. Управління переводиться в режим реального часу і т.д. Відбувається інтеграція інформаційних суспільних інструментів і послуг у всіх видах туристичної діяльності, зокрема, здійснювані малими підприємствами. Їх використання державними і приватними туроператорами, особливо малими та середніми підприємствами посилюються і проявляються у підвищенні обізнаності та партнерських ініціативах, а також належному використанні різних національних і європейських програм.

Таким чином, можна виділити наступні основні напрями інноваційної діяльності в сфері туризму і гостинності:

- Випуск нових видів туристичного продукту, ресторанного продукту, готельних послуг і т.д .;
- Використання нової техніки і технології у виробництві традиційних продуктів;
- Використання нових туристичних ресурсів, що раніше не використовувалися. Унікальний приклад;

- Подорожі туристів на космічних кораблях;
- Зміни в організації виробництва і споживання традиційного туристичного, ресторанного продукту, готельних послуг і т.д .;
- Новий маркетинг, новий менеджмент;
- Виявлення і використання нових ринків збуту продукції (готельні та ресторани ланцюги).

Отже, інноваційна діяльність в сфері туризму спрямована на створення нового або зміна існуючого продукту, на вдосконалення транспортних, готельних та інших послуг, освоєння нових ринків, впровадження передових інформаційних і телекомунікаційних технологій і сучасних форм організаційно-управлінської діяльності. Інновації та нові інформаційні технології стають визначальними факторами для конкурентоспроможності індустрії туризму та активізації обмінів з іншими секторами економіки, пов'язаних з ними.

Список використаної літератури

1. Новиков В.С. Інновації в туризмі: навч. Посібник для студ. вищ. навч. закладів / В.С. Новиков. - М: Видавничий центр «Академія», 2007 - 208 с.
2. Слепокуров А.С. Геоєкологічні та інноваційні аспекти розвитку туризму в Криму / Слепокуров А.С. - Сімферополь: СОНАТ, 2000. - с. 79.
3. Клейменов А.М. Інноваційні процеси в розвитку туризму / Клейменов А.М., Сергєєв Б.І. // Культура народів Причорномор'я. - 2004. - №52, Т.2. - С.62-66.